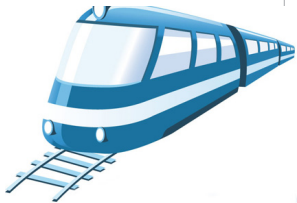

Pseudo-Frans

De vakantie staat voor de deur. Veel Nederlanders gaan dan naar Frankrijk. Het Nederlands heeft veel woorden uit het Frans overgenomen. Sommige woorden lijken misschien uit het Frans te komen, maar een Fransman zal ze niet kennen. Dat is pseudo-Frans.

1. Welk leenwoord komt wel uit het Frans?
 - a. Blamage.
 - b. Enquête.
 - c. Faillissement.
 - d. Modieus.

Latijnse trein

Afgelopen maand vonden in Nederlands de centrale examens plaats. Vwo'ers konden examen doen in Latijn, een dode taal. Voor moderne begrippen als 'smartphone' heeft het Latijn dan ook geen woord. Wel kent het Latijn 'hamaxóstichus' voor 'trein'.

2. Hoe kan dit?
 - a. De Katholieke Kerk heeft nieuwe woorden toegevoegd.
 - b. De Romeinen hadden iets dat leek op een moderne trein.
 - c. De Romeinen voorspelden al dat er ooit een trein zou komen.
 - d. Dit woord betekent eigenlijk 'vervoer op spoor'.

Steve Aoki

Steve Aoki, nummer 8 op de lijst van beste dj's, heeft een aantal optredens afgezegd, omdat hij aan zijn stembanden geopereerd moest worden. Het vele schreeuwen heeft zijn stembanden niet veel goed gedaan.

3. Wat is NIET schadelijk voor je stem?
 - a. Alcohol drinken.
 - b. Geeuwen en zuchten.
 - c. Hoesten en je keel schrapen.
 - d. Melkproducten drinken.

Grumpf!

Volgens Amerikaanse wetenschappers vinden chimpansees gekookt eten lekkerder dan rauw voedsel. Het is niet de enige eigenschap waarin mensen en apen overeenkomen. Onze verre voorouders klonken volgens deskundigen zelfs als apen: grumpf!

4. Hoe weten die deskundigen dat?
 - a. Dat blijkt uit gevonden rotstekeningen.
 - b. De spraakontwikkeling van kinderen lijkt op die van apen.
 - c. Gevonden fossielen van het spraakkanaal lijken op de botjes van apen.
 - d. Ze weten dat niet zeker, omdat er geen opnames zijn.

Waarom?

Sinds dit voorjaar spreekt Siri, de persoonlijke assistent op de iPhone, ook Nederlands. Je kunt hem opdrachten geven en vragen stellen. Vragen die beginnen met 'wie', 'wanneer', of 'waar' zijn voor een computer redelijk eenvoudig te beantwoorden. Maar veel lastiger is een vraag als 'Waarom gebruiken Amerikanen geen kilometers?'

5. Wat maakt zo'n vraag moeilijk voor een computer?
 - a. De vraag bevat een ontkenning.
 - b. De vraag is gebaseerd op een onwaarheid.
 - c. Een computer begrijpt niet hoe de wereld in elkaar zit.
 - d. Een computer is niet snel genoeg voor zo'n complexe vraag.

Caitlyn

Bruce Jenner, voormalig atleet en ex-stiefvader van Kim Kardashian, gaat voortaan door het leven als Caitlyn Jenner. Ze is nu een vrouw, maar haar stem klinkt nog wel mannelijk. Sommige transgenders kiezen voor een operatie aan hun stembanden om hun stem te verhogen.

6. Wat gebeurt er tijdens zo'n operatie?
 - a. De stembanden worden dikker gemaakt.
 - b. De stembanden worden dunner gemaakt.

- c. De stembanden worden korter gemaakt.
- d. De stembanden worden langer gemaakt.

Mx

In het Brits-Engelse woordenboek wordt binnenkort een nieuwe aanspreekvorm opgenomen. Naast 'Mr', 'Mrs', 'Ms' en 'Miss' zijn de Britten de afgelopen jaren ook 'Mx' gaan gebruiken.

7. Voor wie is deze nieuwe aanspreekvorm bedoeld?
 - a. Voor families.
 - b. Voor huisdieren.
 - c. Voor kinderen.
 - d. Voor transgenders.

Praat Nederlands met me

De afgelopen weken verschenen er veel parodieën op die hit 'Parijs' van Kenny B. In de filmpjes spreekt de

zanger een dialect en blijkt het meisje dat niet te spreken. De Nederlandse dialecten zijn beschreven in verschillende dialectatlassen. Daarin staan kaartjes met

bijvoorbeeld de verschillende verledentijdsvormen van het werkwoord 'vrijen'.

8. Wat is de overeenkomst tussen 'vrijen' en 'breien'?
 - a. In de Nederlandse dialecten blijft de klank in de verleden tijd hetzelfde.
 - b. In het Standaardnederlands verandert de klank in de verleden tijd.
 - c. In de verleden tijd verandert de klank soms wel en soms niet.
 - d. Zowel in dialect als in het Standaardnederlands verandert de klank in de verleden tijd.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit
Leiden